

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Aika 12.09.2022, klo 13:00 - 17:04

Paikka Sähköinen kokous

Käsitellyt asiat

§ 355 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 356 Pöytäkirjan tarkastus

§ 357 Kävelyn ja kaupunkielämän ohjelma 2030 ja Pyöräliikenteen kehittämisohjelma 2030

§ 358 Hyvinvointialueen valmistelun tilannekatsaus

§ 359 Omistajaohjauksen ajankohtaiskatsaus

§ 360 Valtuuston pöytäkirjanpitäjien määrääminen

§ 361 Kaupunginvaltuuston iltakoulut syksyllä 2022

§ 362 Nuorisovaltuuston toimintaohje

§ 363 Lautakuntien ja jaostojen ym. sekä viranhaltijoiden ym. päätösten otto-oikeus

§ 364 Tiedoksi merkittävät asiat

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Saapuvilla olleet jäsenet

Ikonen Anna-Kaisa, puheenjohtaja
Lyly Lauri, 1. varapuheenjohtaja
Kummola Kalervo, 2. varapuheenjohtaja
Kaleva Lassi, 3. varapuheenjohtaja
Dündar-Järvinen Aila
Hanhela Milka, poistui 16:58
Jussila Anne-Mari
Kaivonen Kirsi
Krasniqi Brigita
Markkanen Jouni
Raevara Arne
Stenhäll Jaakko
Tanus Sari

Muut saapuvilla olleet

Nurminen Ilmari, valtuuston pj., saapui 14:16, poistui 14:50
Sasi Ilkka, valtuuston 1. vpj.
Mustakallio Jaakko, valtuuston 2. vpj.
Aaltonen Mikko, valtuuston 3. vpj., poistui 16:47
Jänntti Aleks, apulaispormestari
Loukaskorpi Johanna, apulaispormestari, saapui 14:30
Salmi Pekka, apulaispormestari, poistui 16:58
Helimo Matti, apulaispormestari
Yli-Rajala Juha, konsernijohtaja, esittelijä
Kannonlahti Katja, viestintäjohtaja
Aarnio Jouko, kaupunginlakimies, sihteeri
Nikkilä Elina T, hallintosihiteeri, pöytäkirjanpitäjä
Nurminen Mikko, johtaja, saapui 13:04, poistui 14:38
Seimelä Katja, liikenneinsinööri, saapui 13:04, poistui 14:38
Seimelä Timo, liikenneinsinööri, saapui 13:04, poistui 14:38
Vuojoalainen Arto, liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja, saapui 14:39, poistui 15:53
Puskala Tarja, suunnittelujohtaja, saapui 15:54, poistui 16:26

Allekirjoitukset

Anna-Kaisa Ikonen
Puheenjohtaja

Jouko Aarnio
Sihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Jouni Markkanen

Aarne Raevara

muut allekirjoitukset

Elina T Nikkilä
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Yleisesti nähtäville www.tampere.fi
20.09.2022

Elina T Nikkilä, hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 355

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Asioiden käsittelyjärjestyksen muuttaminen

Puheenjohtajan esityksestä kaupunginhallitus päätti yksimielisesti käsitellä 359 §:n ennen pykälää 358.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 356

Pöytäkirjan tarkastus

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Jouni Markkanen ja Aarne Raevara (varalle Jaakko Stenhäll ja Sari Tanus).

Perustelut

Pöytäkirja on tarkastettavana ja sähköisesti allekirjoitettavana viimeistään maanantaina 19.9.2022.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kaupunginhallitus, § 357, 12.09.2022

Kaupunginhallitus, § 346, 05.09.2022

§ 357

Kävelyn ja kaupunkielämän ohjelma 2030 ja Pyöräliikenteen kehittämisohjelma 2030

TRE:5914/08.01.00/2022

Kaupunginhallitus, 12.09.2022, § 357

Valmistelija / lisätiedot:

Mikko Nurminen

Valmistelijan yhteystiedot

Liikenneinsinööri Katja Seimelä puh. 040 149 3684 ja liikenneinsinööri
Timo Seimelä puh. 040 758 2104, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Kävelyn ja kaupunkielämän ohjelma 2030 "Tampere askeleen edellä"
hyväksytään.

Pyöräliikenteen kehittämisohjelma 2030 hyväksytään.

Pyöräliikenteen kehittämisohjelman toteutus aloitetaan toimenpiteestä
20 sähköpotkulautojen turvallisuus määrittelemällä sähköpotkulautojen
käytön pelisäännöt yhteistyössä operaattoreiden kanssa. Samalla
pyritään vaikuttamaan lainsäädäntöön kaupungin toimivallan
lisäämiseksi sähköpotkulautojen haittojen vähentämisessä.

Talvikaudella 2022-2023 nostetaan esiin toimenpiteistä myös
panostaminen kaikkien kulkumuotojen talvikunnossapidon
tehostamiseen.

Ydinkeskustaa koskevat toimenpiteet viedään liikennetoimikunnan
käsittelyyn ja linjataan osana keskustan liikennejärjestelmätyötä.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Kävelyn ja kaupunkielämän ohjelma 2030 "Tampere askeleen edellä"
hyväksytään.

Pyöräliikenteen kehittämisohjelma 2030 hyväksytään.

Pyöräliikenteen kehittämisohjelman toteutus aloitetaan toimenpiteestä
20 sähköpotkulautojen turvallisuus määrittelemällä sähköpotkulautojen
käytön pelisäännöt yhteistyössä operaattoreiden kanssa.

Kokouskäsitely

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden johtaja Mikko Nurmiselle, liikenneinsinööri Katja Seimelälle sekä liikenneinsinööri Timo Seimelälle. He olivat läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana.

Ilmari Nurminen ja Johanna Loukaskorpi liittyivät kokoukseen.

Keskustelun kuluessa puheenjohtaja Anna-Kaisa Ikonen esitti seuraavia muutoksia päätösehdotukseen:

"Kolmas ponsi muutetaan muotoon: 'Pyöräliikenteen kehittämisohjelman toteutus aloitetaan toimenpiteestä 20 sähköpotkulautojen turvallisuus määrittelemällä sähköpotkulautojen käytön pelisäännöt yhteistyössä operaattoreiden kanssa. Samalla pyritään vaikuttamaan lainsäädäntöön kaupungin toimivallan lisäämiseksi sähköpotkulautojen haittojen vähentämisessä.' sekä lisätään ponnet:

'Talvikaudella 2022-2023 nostetaan esiin toimenpiteistä myös panostaminen kaikkien kulkumuotojen talvikunnossapidon tehostamiseen.'

'Ydinkeskustaa koskevat toimenpiteet viedään liikennetoimikunnan käsittelyyn ja linjataan osana keskustan liikennejärjestelmätyötä.'

Sekä muutosesitys liiteasiakirjoihin:

Kävelyn ja kaupunkielämän toimenpideohjelman toimenpide 10 ja pyöräliikenteen toimenpideohjelman toimenpide 3 (autoliikenteen rahoittaminen keskustoissa ja asuinalueilla):

> poistetaan liiteasiakirjoista toimenpiteen sisällön kuvauksesta sana 'ydinkeskustan'."

Aila Dünder-Järvinen ym. kannattivat Ikonen ehdotusta.

Puheenjohtaja tiedusteli ehdotuksensa saamaa kannatusta ja totesi sen tulleen hyväksytyksi yksimielisesti.

Perustelut

Asia jäi pöydälle 5.9.2022 kokouksessa.

Esittelijä uudisti päätösehdotuksensa.

Tiedoksi

Katja Seimelä, Timo Seimelä, Ari Vandell, Matias Ansaharju, Jukka Lindfors, Sanna Ovaska, Katri Jokela, Jukka Uusitalo, Jukka-Antero Aaltonen, Iina Laakkonen, Mirjam Larinkari, Mikko Siitonen, Marko Stenström, Jouni Sivenius, Pasi Halme, Kari Kannisto, Kimmo Myllynen, Raija Tevaniemi, Pia Hastio, Hanna Montonen, Timo Koski, Riikka Kallio

Liitteet

- 1 Kh 5.9.2022 Tampereen Kävelyn ja kaupunkielämän ohjelma 31.5.2022
- 2 Kh 5.9.2022 Tampereen Pyöräliikenteen kehittämisohjelma 30.8.2022
- 3 Tampereen Kävelyn ja kaupunkielämän ohjelma, hyväksytty KH 12092022

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

4 Tampereen pyöräliikenteen kehittämisohjelma, hyväksytty KH 12092022

Kaupunginhallitus, 05.09.2022, § 346

Valmistelijat / lisätiedot:
Mikko Nurminen

Päätös

Asia jätettiin pöydälle.
Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Kävelyn ja kaupunkielämän ohjelma 2030 "Tampere askeleen edellä" hyväksytään.

Pyöräliikenteen kehittämisohjelma 2030 hyväksytään.

Pyöräliikenteen kehittämisohjelman toteutus aloitetaan toimenpiteestä 20 sähköpotkulautojen turvallisuus määrittelemällä sähköpotkulautojen käytön pelisäännöt yhteistyössä operaattoreiden kanssa.

Perustelut

Tampereelle on laadittu omat kehittämisohjelmat sekä kävelylle ja kaupunkielämälle että pyöräliikenteelle. Molemmissa ohjelmissa on asetettu visio vuodelle 2030 ja sitä tukevia tavoitteita. Molemmat ohjelmat koskevat koko kaupunkia. Kävelyn ja kaupunkielämän ohjelma sisältää toimenpiteitä kaupungin kaikille palvelualueille ja Pyöräliikenteen ohjelma kaupunkiympäristön palvelualueelle. Toimenpideohjelmien toteutuksessa huomioidaan myös muut kaupungin liikennepoliittiset tavoitteet ja mm. autoliikenteelle asetetut tavoitteet.

Lähtökohdat

Tampereella ei ole aikaisemmin ollut omaa kehittämisohjelmaa kävelylle eikä pyöräilylle vaan olemme tukeutuneet vuonna 2013 laadittuun seudulliseen kävelyn ja pyöräilyn kehittämisohjelmaan. Seututason ohjelma on kuitenkin ollut melko yleispiirteinen ja se on yhteinen näille kahdelle eri kulkumuodolle. Kävely ja pyöräiliikenne ovat kaksi selkeästi erilaista kulkumuotoa, joita kumpaakin tulee edistää niiden omista lähtökohdista ja siksi niille tarvitaan omat ohjelmat. Tampere on saanut ohjelmien laadintaan Traficomilta liikkumisenohjauksen valtiontukea.

Kävelyllä ja pyöräliikenteellä on merkittäviä positiivisia vaikutuksia kansanterveyteen, päästöjen vähentämiseen ja ilmanlaatuun, liikennejärjestelmän toimivuuteen, turvallisuuteen, liikkumisen tasa-arvoisuuteen ja kaupunkiympäristöjen viihtyisyyteen. Kävelyn ja pyöräliikenteen edistäminen kunnissa on nostettu keskeiseen rooliin useissa valtakunnallisissa strategioissa ja ohjelmissa, joissa linjataan energia-, ilmasto- ja liikennepoliittisia tavoitteita ja toimenpiteitä. Nyt valmistuvien kehittämisohjelmien taustalla on valtakunnallisia kävelyn ja pyöräilyn ohjelmia ja päästöjen vähentämiseen tähtäviä strategioita,

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

vuonna 2021 päivitetty Tampereen kaupunkiseudun kävelyn ja pyöräliikenteen kehittämisohjelma 2.0 sekä Tampereen omia strategioita. Tampereella kestävä kaupunkiliikunnan suunnitelma SUMP on eräänlainen sateenvarjo teemakohtaisille liikenneohjelmille. Sumpin toimenpiteinä on esitetty sekä kävelyn että pyöräliikenteen kehittämisohjelman laatiminen. Valmistuneet ohjelmat tarkentavat ja konkretisoivat Tampereen aiemmissa ohjelmissa määritetyjä tavoitteita ja toimenpiteitä.

Vuorovaikutus

Kävelyn ja kaupunkielämän ohjelman ensimmäinen osa, Kävelyn ja kaupunkielämän visio ja tavoitteet, valmistui vuonna 2018 ensimmäisenä Suomessa. Tavoitteet muodostettiin ideointikyselyn ja kahden vuorovaikutteisen työpajan tuloksia hyödyntäen. Työtä jatkettiin vuoden 2021 aikana toimenpideohjelman laatimisella ja seurannan suunnittelulla yhteistyössä Pyöräliikenteen kehittämisohjelman kanssa. Ohjelmat laadittiin laajassa vuorovaikutuksessa kaupungin eri yksiköiden ja keskeisten sidosryhmien kanssa. Vuorovaikutteisen prosessin tavoitteena oli muodostaa yhteinen näkemys ohjelmien tavoitteista ja toimenpiteistä sekä sitouttaa kaupungin yksiköt toimenpiteiden toteuttamiseen.

Toimenpiteiden ideoimiseksi järjestettiin seitsemän laajaa teemakohtaista poikkihallinnollista työpajaa, joista kolme oli yhteisiä molemmille ohjelmille, kaksi keskittyi kävelyn ja kaupunkielämän ja kaksi pyöräliikenteen edistämiseen. Toimenpiteitä tarkennettiin yhteensä neljässätoista yksikkökohtaisessa tapaamisessa. Ohjelmaluonnoksia esiteltiin Tampereen vanhusneuvostolle, nuorisovaltuustolle ja esteettömyystyöryhmälle sekä Tampereen polkupyöräilijät ry:lle syksyllä 2021 sekä yhdyskuntalautakunnalle, liikennetoimikunnalle, kaupunkiympäristön palvelualueen johtoryhmälle ja elinvoiman ja kilpailukyvyn palvelualueen johtoryhmälle keväällä 2021.

Kävelyn ja kaupunkielämän ohjelma

Kävelyn ja kaupunkielämän visio ja tavoitteet sekä suunnitteluperiaatteet

Kävelyn ja kaupunkielämän visioksi muodostettiin: "Tampere on viihtyisä, vihreä ja vilkas kaupunki, jossa liikutaan jalkaisin ympäri vuoden. Kävelykaupunkia kehitetään yhdessä – askeleen edellä muita."

Ohjelmaan haluttiin sisällyttää kävelyn lisäksi myös kaupunkielämän näkökulma ja siten luoda tavoitteita julkisen kaupunkitilan käytölle kokonaisuutena. Vision tueksi muodostettiin viisi tavoitekokonaisuutta, jotka kuvaavat millaisessa kaupungissa kävelymatkat yleistyvät ja kaupunkielämä kukoistaa. Tavoitekokonaisuudet ovat:

- "Jalat alle ja menoksi", joka keskittyy liikenne- ja liikkumiskulttuurin edistämiseen tavoitellen kävelyn yleistymistä erityisesti lyhyillä matkoilla.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

- "Paljon syitä tulla ja jäädä", johon on kuvattu houkuttelevan kaupunkiympäristön tavoitteita sisältäen mm. katuvihreään ja taiteeseen liittyviä tavoitteita.
- "Kaupunki suunnitellaan kävelijälle", johon on koostettu tavoitteet toimivan kävely-ympäristön suunnittelulle sisältäen mm. saavutettavuuden, turvallisuuden ja kävelyväylien jatkuvat verkostot.
- "Kävellen kesät ja talvet", joka nostaa esille kävely-ympäristön toimivuuden ympäri vuoden mm. tilapäiset liikennejärjestelyt ja talvihoidon.
- "Kävelijän kaupunki tehdään yhdessä", joka painottuu yhteiskehittämiseen sisältäen osallistumiseen ja päätöksentekoon liittyviä tavoitteita.

Kävely-ympäristön suunnittelun periaatteisiin on nostettu keskeisimmät linjaukset, joilla kävelyn olosuhteiden kehittymistä Tampereella halutaan edistää. Suunnittelun periaatteet tuovat yleiskaavan ja Kestävän kaupunkiliikunnan suunnitelman (SUMP) linjauksia astetta konkreettisemmalle tasolle. Kävelyn ja kaupunkielämän ohjelman toimenpiteet tarkentavat osaltaan suunnittelun periaatteita. Suunnittelun periaatteet ovat:

- Keskustoissa lisätään tilaa kävelylle, oleskelulle ja katuvihreälle.
- Kaupunkielämää keskustoissa aktivoidaan palvelujen ja tapahtumien edellytyksiä ja kaupunkitilojen laatua parantamalla.
- Reittien esteettömyyttä keskustojen hitaan liikunnan alueilla ja joukkoliikenteen solmukohtissa parannetaan.
- Kävelyreitit joukkoliikenteen solmukohtiin suunnitellaan miellyttäväksi ja houkutteleviksi.
- Koulujen, päiväkotien sekä liikunta- ja virkistyspaikkojen lähiympäristöt suunnitellaan kävelijän ehdoilla.
- Kävelyn turvallisuutta ja viihtyisyyttä asuinalueilla parannetaan autoliikennettä rauhoittamalla.
- Kokeiluja käytetään rohkeasti uusien ideoiden testaamiseen ja ratkaisujen vaiheittain toteuttamiseen.

Jatkosuunnittelussa huomioidaan em. suunnitteluperiaatteiden lisäksi myös autoliikenteen olosuhteet.

Kävelyn ja kaupunkielämän toimenpideohjelma 2022-2027

Tampereen kävelyn ja kaupunkielämän ohjelma sisältää yhteensä 26 koko kaupungin kattavaa toimenpidettä. Toimenpiteet toteutetaan vuosien 2022–2027 aikana. Toimenpiteet on ryhmitelty niiden sisällön mukaan neljään kokonaisuuteen: ohjeisiin ja toimintamalleihin, fyysiseen ympäristöön, viestintään ja vuorovaikutukseen sekä seurantaan. Toimenpiteet ovat pääsääntöisesti projektikokonaisuuksia, joiden tarkempi sisältö määritellään projektin käynnistämisen yhteydessä. Toimenpiteille on määritelty päävastuutaho, jolla on vastuu projektin käynnistämisestä, sekä nimetty toteuttamisen kannalta keskeisimmät

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

tahot. Osa toimenpiteistä on kokonaan tai osittain yhteisiä Pyöräliikenteen kehittämisohjelman kanssa.

Toimenpiteet ovat:

Ohjeet ja toimintamallit

1. Kävelyn suunnitteluohjeet
2. Kaupunkivihreän suunnitteluohjeet ja -prosessi
3. Kävely-ympäristöjen aktiiviset julkisivut
4. Fyysisen ympäristön kokeilut
5. Talvikaupunkiohjelma
6. Henkilöresurssit
7. Määrärahat

Fyysinen ympäristö

8. Kävelyn tavoiteverkko ja toteutusohjelma
9. Aukioiden ja keskustan ranta-alueiden kehittäminen
10. Autoliikenteen rauhoittaminen keskustoissa ja asuinalueilla
11. Ulkoilu- ja virkistysreittien käyttöperiaatteet
12. Kävelyreittien opastus
13. Kävelyreittien talvihoidon laatu
14. Tilapäisten liikennejärjestelyjen esteettömyys
15. Työmaiden valvonta
16. Katujen ja aukioiden puhtaanapito

Viestintä ja vuorovaikutus

17. Kävelyn viestintä ja markkinointi
18. Aktiiviset koulumatkat
19. Asukas- ja sidosryhmäyhteistyö
20. Julkisen tilan monipuolinen käyttö
21. Kävelykartat
22. Kävelyn ja kaupunkielämän katsaus

Seuranta

23. Kävelyvirtojen seuranta
24. Kaupunkitilan ja sen käytön seuranta
25. Liikkumistottumusten seuranta
26. Infraomaisuus- ja kustannustietojen seuranta

Pyöräliikenteen kehittämisohjelma

Pyöräliikenteen nykytila

Pyöräliikenteen kehittämisohjelman yhteydessä selvitettiin hyvin laajasti Tampereen pyöräliikenteen nykytilaa ja laadittiin sen pohjalta nykytilanneanalyysi. Nykytilakuvaus on kehittämisohjelman liitteenä ja se on toiminut kehittämisohjelman lähtökohtana.

Pyöräliikenteen visio ja tavoitteet

Pyöräliikenteen visioksi muodostui: "Pyöräily Tampereella on sujuvaa, houkuttelevaa ja turvallista kaiken ikäisille liikkujille."

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Pyöräliikenteen määrälliseksi tavoitteeksi tuli kaupunkistrategioiden mukaisesti: "Tampereen pyöräliikenteen kulkutapaosuus on vähintään 15 % vuonna 2030 syksyn arkivuorokautena."

Tavoitteen saavuttamiseksi on määritetty tarkempia alatavoitteita, jotka tarkentavat pyöräliikenteen haluttua roolia liikennejärjestelmässä. Alatavoitteita on muodostettu kahdelle kokonaisuudelle. Infrastruktuuri ja olosuhteet -kokonaisuuden yleistavoitteena on "liikkumisympäristö houkuttelee arjen matkoilla pyöräilyyn" ja siihen on muodostettu alatavoitteita pyöräliikenteen verkolle, pyöräpysäköinnille ja -palveluille sekä pyöräliikenteen väylien käytettävyydelle. Asenteet ja tottumukset -kokonaisuuden yleistavoitteena on "pyöräliikenteen edistämiseen on sitouduttu ja liikkumiskulttuuri kannustaa pyöräilyyn" ja siihen on muodostettu alatavoitteita resursseille ja sitoutumiselle, viestinnälle ja vuorovaikutukselle sekä seurannalle.

Pyöräliikenteen toimenpideohjelma 2022-2027

Tampereen pyöräliikenteen kehittämisohjelma sisältää yhteensä 26 toimenpidettä, joiden toteuttamisajankohta on vuosina 2022–2027. Toimenpiteet on jaoteltu alatavoitteiden mukaisesti kuuteen kokonaisuuteen. Infrastruktuuriin ja olosuhteisiin liittyvät kolme kokonaisuutta sisältävät toimenpiteitä pyöräliikenteen verkon, pyöräpysäköinnin ja pyöräpalvelujen sekä pyöräliikenteen väylien käytettävyyden parantamiseen. Asenteisiin ja tottumuksiin liittyvät kolme kokonaisuutta sisältävät toimenpiteitä pyöräliikenteeseen kohdistettujen resurssien ja sitoutumisen, viestinnän ja vuorovaikutuksen ja seurannan kehittämiseen. Toimenpiteet ovat pääsääntöisesti projektikokonaisuuksia, joiden tarkempi sisältö määritellään projektin käynnistämisen yhteydessä. Toimenpiteille on määritelty päävastuutaho, jolla on vastuu projektin käynnistämisestä, sekä nimetty toteuttamisen kannalta keskeisimmät tahot. Osa toimenpiteistä on kokonaan tai osittain yhteisiä Kävelyn ja kaupunkielämän ohjelman kanssa.

Toimenpiteet ovat:

Pyöräliikenteen verkko

1. Pyöräliikenteen suunnitteluohje
2. Tavoiteverkko ja toteutusohjelma
3. Autoliikenteen rauhoittaminen keskustoissa ja asuinalueilla
4. Ulkoilu- ja virkistysreittien käyttöperiaatteet
5. Pyöräliikenteen opastussuunnitelma
6. Fyysisen ympäristön kokeilut

Pyöräpysäköinti ja -palvelut

7. Pyöräpysäköinnin periaatteet ja suunnitteluohje
8. Pyörien ja kevyiden sähköisten liikkumisvälineiden pysäköinnin kehittämissuunnitelmat
9. Yksityisten kiinteistöjen pyöräpysäköinti
10. Kaupunkipyörät
11. Pyöräliikenteen palvelut

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Pyöräliikenteen väylien käytettävyys

12. Talvihoitoluokitus ja laatuvaatimukset

13. Talvihoidon menetelmät ja valvonta

14. Katulupa ja tilapäisten liikennejärjestelyjen suunnittelu

15. Työmaiden valvonta Infrastruktuuri ja olosuhteet

Resurssit ja sitoutuminen

16. Henkilöresurssit

17. Määrärahat

Viestintä ja vuorovaikutus

18. Pyöräliikenteen viestintä ja markkinointi

19. Asukas- ja sidosryhmäyhteistyö

20. Sähköpotkulautojen turvallisuus

21. Pyöräliikennekatsaus

22. Pyörämatkailun reitit ja palvelut

Seuranta

23. Pyöräliikenteen seuranta

24. Liikkumistottumusten seuranta

25. Infraomaisuus- ja kustannustietojen seuranta

26. Vaikutusten arvioinnin menetelmät

Vaikutusten arviointi

Toimenpiteiden vaikutukset on arvioitu asiantuntijatyönä kolmiportaisella asteikolla: toimenpide tukee tavoitteen toteutumista merkittävästi, toimenpide tukee tavoitteen toteutumista jonkin verran tai toimenpiteellä ei ole vaikutusta tavoitteen toteutumiseen. Arvioita tehtäessä on otettu huomioon toimenpiteen suorat vaikutukset jokaiseen tavoiteteeman alla olevaan alatavoitteeseen.

Ohjelmien toimeenpano ja seuranta

Ohjelmien hyväksymisen jälkeen toimenpiteiden toteuttaminen aloitetaan niiden priorisoinnilla ja aikatauluttamisella seuraavan viiden vuoden aikajaksolle. Jatkossa palvelualueiden vuosisuunnitelmissa tulee varautua ohjelman toteuttamiseen varaamalla toimenpiteiden toteuttamiseen riittävät henkilöresurssit ja rahat.

Kävelyn ja pyöräliikenteen olosuhteiden ja kehityksen säännöllinen seuranta on tärkeä osa edistämistyötä. Seurantatiedon avulla tarkastellaan tehtyjen toimenpiteiden vaikuttavuutta ja arvioidaan resurssien kohdentumista. Jatkuvan seurannan avulla voidaan kehittää omaa toimintaa ja pyrkiä varmistamaan edistämistyön jatkuvuus. Seurantatietoa tarvitaan lisäksi viestintään ja päätöksentekoon.

Tavoitteiden toteutumisen seuraamiseksi ohjelmissa määriteltiin seurantamittarit. Pyöräliikenteen ohjelmassa mittarit on jaettu kaupunkiympäristön palvelualueen toimintaa kuvaaviin mittareihin ja toiminnan vaikutusta kuvaaviin vaikuttavuuden mittareihin. Jokaiselle mittarille on määritelty tavoitetaso tai kehityssuunta, joka halutaan

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

saavuttaa vuoteen 2030 mennessä. Suurin osa mittareiden arvoista saadaan olemassa olevista tutkimuksista tai mittauksista. Esitettyjen uusien tietolähteiden vastuutahona on joko liikennejärjestelmän suunnittelu tai viestintä. Kävelyn ja kaupunkielämän ohjelman mittarit perustuvat Tampereen seudun kävelyn ja pyöräilyn seurantasuunnitelmassa (2015) määritettyihin mittareihin, joita täydennettiin erityisesti oleskelun ja kaupunkielämän kehitystä kuvaavilla tunnusluvuilla. Koska kävelyn ja kaupunkielämän seuranta on vasta kehitysvaiheessa, ei mittareiden nykytilatietoa ollut käytettävissä. Mittareiden tavoitetaso asetetaan ohjelman päivittämisen yhteydessä.

Ohjelmien toteutumista seurataan vuosittain kaupunkiympäristön palvelualueen johtoryhmässä ja Kävelyn ja kaupunkielämän ohjelmaa myös elinvoiman ja kilpailukyvyn palvelualueen johtoryhmässä. Pyöräliikenteelle asetetun kulkutapaosuuden kasvutavoitteen toteutumista seurataan yhdyskuntalautakunnassa kerran vuodessa. Yhdyskuntalautakunnalle ja liikennetoimikunnalle kerran vuodessa esiteltävään katsaukseen liikenteen kehittymisestä sisällytetään merkittävimmät havainnot kävelyn ja pyöräliikenteen kehityksestä.

Tiedoksi

Katja Seimelä, Timo Seimelä, Ari Vandell, Matias Ansaharju, Jukka Lindfors, Sanna Ovaska, Katri Jokela, Jukka Uusitalo, Jukka-Antero Aaltonen, Iina Laakkonen, Mirjam Larinkari, Mikko Siitonen, Marko Stenström, Jouni Sivenius, Pasi Halme, Kari Kannisto, Kimmo Myllynen, Raija Tevaniemi, Pia Hastio, Hanna Montonen, Timo Koski, Riikka Kallio

Kokouskäsitely

Keskustelun kuluessa puheenjohtaja Anna-Kaisa Ikonen ehdotti, että asia jätetään pöydälle.

Puheenjohtaja tiedusteli pöydällepanoehdotuksensa saamaa kannatusta ja totesi sen tulleen hyväksytyksi yksimielisesti.

Liitteet

- 1 Kh 5.9.2022 Tampereen Kävelyn ja kaupunkielämän ohjelma 31.5.2022
- 2 Kh 5.9.2022 Tampereen Pyöräliikenteen kehittämisohjelma 30.8.2022

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 358

Hyvinvointialueen valmistelun tilannekatsaus

TRE:7357/00.01.03/2021

Valmistelija / lisätiedot:
Juha Yli-Rajala

Valmistelijan yhteystiedot

Projektijohtaja, suunnittelujohtaja Tarja Puskala, etunimi.
sukunimi@tampere.fi, puh. 050 595 1079

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Hyvinvointialueen valmistelun tilannekatsaus merkitään tiedoksi.

Esteellisyys

Johanna Loukaskorpi ilmoitti esteellisyytensä (hallintolaki 28.5 §).
Kaupunginhallituksen pyynnöstä häntä kuultiin asiantuntijana ja hän
poistui päätöksenteon ajaksi.

Kokouskäsitely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden suunnittelujohtaja
Tarja Puskalalle. Hän oli läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja
poistui ennen päätöksentekoa.

Perustelut

Pirkanmaan hyvinvointialueen toimeenpano etenee pääosin
suunnitellusti ja aikataulun mukaisesti. Aluevaltuuston työtä tukevat
valiokunnat ovat aloittaneet työnsä ja myös jaostot ovat kokoontuneet.
Vaikuttamistoimielimet käynnistyvät syksyllä. Hyvinvointialueen johtavat
viranhaltijat aloittivat tehtävissään elokuun alussa ja johtoryhmätyö on
käynnistynyt.

Pirkanmaan valmistelun toimeenpanon valmiusaste on kansallisen 7
/2022 raportin mukaan palvelujen järjestämisen tehtävissä 83 prosenttia
ja hallinnon, talouden ja tukipalvelujen osalta 58 prosenttia.
Yhdyspintojen valmiusaste on 44 prosenttia ja johtamisen ja osaamisen
41 prosenttia. ICT:n toimeenpanon valmiusaste on vielä melko alhainen
(12 %), mikä on tilanne myös monilla muilla hyvinvointialueilla.

Pirkanmaan hyvinvointialueen muutosjohtaja Jukka Alasentie kertoo
kokouksessa hyvinvointialueen valmistelutilanteesta.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Tampereen kaupungin Siirtoja-projekti koordinoi kaupungin puolella liikkeenluovutusta ja hyvinvointialueelle tapahtuvia siirtoja. Projekti ja sen seitsemän osaprojektia etenevät suunnitellusti. Projektissa tehdään riskitarkastelua ja mietitään hallintatoimenpiteitä kuukausittain. Liikkeenluovutuksen ja siirtojen painopiste siirtyy syksyn aikana yhä enemmän käytännön tehtäviin ja siirron yksityiskohdista sopimiseen hyvinvointialueen kanssa. Aikataulu on tiukka ja riskinä on valmistelun viivästyminen. Tärkeää on saada valmistelutyöhön vastinparit hyvinvointialueen organisaatiosta. Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa on toiminut hyvin. Vuoropuhelun tarve kasvaa valmistelun edetessä.

Tampere on antanut hyvinvointialueelle voimaannapolain mukaiset selvitykset siirtyvistä sopimuksista, omaisuudesta, vastuista, tiloista sekä tietoaineistoista. Lisäksi touko-kesäkuun aikana hyvinvointialueen kanssa on käyty erillisneuvottelut Tipotien kiinteistön, Tesoman Allianssin ja Nuoret SIB -sopimuksista. Tampereen valmistelussa on tarkennettu hyvinvointialueelle siirtyvien ja kuntaan jäävien tehtävien järjestämisvastuun sisältöä. Selvitettäviä kohteita on tähän mennessä ollut 18 kappaletta.

Syksyn aikana Tampereen kaupungin kokoisessa kaupungissa tulee sopimuksiin luonnollisesti muutoksia ja tehdään uusia sopimuksia. Tästä syystä hyvinvointialueen kanssa on sovittu prosessista, jonka mukaan muutokset toimitetaan viivytyksettä hyvinvointialueen valmistelijoiden käyttöön. Syksyn aikana esille nousevat sopimusmuutokset kootaan yhteen omaehtoiseen täydennykseen, joka laaditaan 30.11.2022 tilanteesta. Omaehtoinen selvityksen täydennys tehdään helpottamaan vuodenvaihteen lopullista siirtoa ja siihen sisältyvät sopimusten lisäksi siirtyvä omaisuus, vastuut, tilat ja tietoaineistot. Omaehtoinen täydennys käsitellään kaupunginhallituksessa 19.12.2022 ja toimitetaan hyvinvointialueen käyttöön. Näin kaupungilta hyvinvointialueelle siirtyvä kokonaisuus tulee kulkemaan kokonaisuudessaan kaupunginhallituksen päätöksenteon kautta.

Sote- ja pela-uudistuksen myötä kaupungin henkilöstömäärä pienenee 5 747 henkilöllä ja nettomenot laskevat noin 910 milj. eurolla. Kaupungin hallinnoimat tilat vähentyvät 235 kappaleella. Hyvinvointialueelle sopimuksia siirtyy noin 1 140 kappaletta ja tietoaineistoja noin 5 541 hyllymetriä. Kaupungin ja hyvinvointialueen välille muodostuu useita yhteisesti hoidettavia tehtäviä eli yhdyspintoja. Yhdyspintojen osaprojektissa on valmistelussa yhdeksän yhdyspinnan yhteistyörakenteet: hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, hyvinvointikeskusten alustapalvelut, järjestökoordinaatio ja järjestöjen tuki, maahanmuuttajien kotoutumisen palvelut, maankäytön ja palveluverkon suunnittelu, opiskeluhuollon palvelut, perhekeskustoiminta, työllisyyspalvelut sekä yhdyspintojen johtaminen ja kehittäminen.

Tiedoksi

Tarja Puskala, Elli Torikka

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Liitteet

- 1 Ajankohtaista hyvinvointialueelta
- 2 Sote- ja pela-uudistuksen tilannekuva

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 359

Omistajaohjauksen ajankohtaiskatsaus

TRE:4557/00.01.03/2022

Valmistelija / lisätiedot:
Arto Vuojolainen

Valmistelijan yhteystiedot

Liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja Arto Vuojolainen, puh. 050 345 1397,
etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Omistajaohjauksen ajankohtaiskatsaus merkitään tiedoksi.

Kokouskäsitely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja Arto Vuojolaiselle. Hän oli läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistui ennen päätöksentekoa.

Ilmari Nurminen poistui kokouksesta.

Perustelut

Kaupunginhallituksen konsernijaosto vastaa omistajaohjauksen täytäntöönpanosta ja konsernivalvonnasta tytäryhtiöiden ja liikelaitosten osalta. Jaosto kokoontuu yleensä kerran kuukaudessa. Tämä tiivis katsaus on laadittu kaupunginhallituksen käyttöön yleiskuvan saamiseksi omistajaohjauksen ajankohtaisista tapahtumista ja tekemisistä. Liitteeseen on koottu tietoja ja teemoja erityisesti vuoden 2022 keskeisistä asioista yleisellä tasolla sekä yhtiökohtaisesti.

Konsernijaosto päättää yhtiökohtaisista omistajastrategioista, joissa linjataan mitä kultakin omistukselta odotetaan ja mihin suuntaan ja millä toimenpiteillä omistajuutta kehitetään. Omistajaohjaus valmistelee ja toteuttaa näiden strategioiden mukaisia toimenpiteitä. Omistajan tahtotilan viestiminen konserniyhtiöiden hallituksille on yksi keskeinen omistajaohjauksen tehtävä. Syksyllä 2022 konsernijaosto tulee päivittämään omistajastrategiat syyskuussa ja lokakuussa pidettävissä kokouksissa.

Konsernirakenne on ollut hyvin vakaa viime aikoina. Mainittavin viimeaikainen muutos on ollut Tuomi Logistiikka Oy:n omistuksen putoaminen 1.7.2022 alle 50 prosentin, kun Kanta Logistiikka Oy:n

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

sulautumisessa luovutettiin uusia osakkeita sen osakkeenomistajille. Toinen kuluvan vuoden aikana tapahtunut muutos oli kaupungin omistamien Coxa Oy:n osakkeiden myynti. Omistajaohjaus valmistelee parhaillaan Tampereen Vesi Liikelaitoksen kanssa sen yhtiöittämisselvitystä, joka on etenemässä konsernijaoston päätettäväksi marraskuun kokoukseen.

Tämän vuoden dramaattiset tapahtumat ovat sekoittaneet energiamarkkinat. Tulevan talven keskeisiä haasteita on energian riittävyys sekä hinta. Tampereen Sähkölaitos Oy on varautunut parhaansa mukaan tulevaan talveen.

Konserniyhtiöiden liiketoiminta on kehittynyt ja kasvanut vuosina 2021 ja 2022. Yhteenlaskettu liikevaihto ylitti viime vuonna miljardi euroa ja kannattavuus oli odotusten mukainen, taseiden yhteissumma ylitti 2,7 miljardia euroa ja yhtiöiden palveluksessa työskenteli yhteensä 3 351 henkilöä.

Kaupungin saamat osinkotulot ovat viime vuosina nousseet mukavalle tasolle. Vuonna 2022 osinkotuloja on kertynyt 25,9 milj. euroa, mikä on runsaat 1 milj. euroa enemmän kuin edellisvuonna, mutta noin 0,4 milj. euroa vähemmän kuin talousarviossa odotettiin.

Konsernina toimimisen kehittäminen on yksi ajankohtaisista teemoista Tampereella. Tavoite on löytää lisää keinoja siihen, miten tytäryhtiöiden liiketoiminta saadaan entistä paremmin mukaan toteuttamaan kaupungin strategisia tavoitteita ja tuottamaan kuntalaisille entistä parempia palveluita.

Sote-uudistuksen toteutumiseen ja hyvinvointialueiden toiminnan aloittamiseen konsernin valmiudet ovat hyvät. Kaupunki on yhdessä sairaanhoitopiirin kanssa ajoissa yhtiöittänyt tukitoimintoja ja vuodenvaihteeseen voidaan suhtautua luottavaisesti. Lisäksi joidenkin säätiöiden statuksen osalta on tehty muutoksia ja loppuvuoden aikana selvitetään mahdollisia lisätoimenpiteitä. Vuodesta 2023 alkaen kaupungin omistamien konserniyhtiöiden tekemiset ja tavoitteet ovat entistä merkittävämpi osa uutta kaupunkia. Siten konsernin huomioiminen strategisella tasolla sekä kaupungin johtamisessa tulee olemaan tärkeitä.

Tarkempaa tietoa omistajaohjauksen ja konserniyhtiöiden ajankohtaisista asioista on liitemateriaalissa.

Tiedoksi

Arto Vuojolainen

Liitteet

1 Ajankohtaista omistajaohjauksesta

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 360

Valtuuston pöytäkirjanpitäjien määrääminen

TRE:4697/00.00.03/2021

Valmistelija / lisätiedot:
Jukka Varonen

Valmistelijan yhteystiedot

Palvelupäällikkö Jukka Tapiola, puh. 040 531 4434, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Valtuuston pöytäkirjanpitäjiksi määrätään toistaiseksi kaupunginlakimies Jouko Aarnio, hallintolakimies Tiina Kyötilä-Vettenranta, lakimies Patricia Nikko, lakimies Juha Perämaa, lakimies Riikka Viitaniemi ja hallintosihteeri Karoliina Vehmaanperä, varalla hallintosihteeri Kalle Kaunisto ja hallintosihteeri Hanna Sandström.

Valtuuston pöytäkirjanpitäjiä koskeva päätös 31.1.2022 § 5 kumotaan.

Asia esitellään ylimääräisenä valtuuston kokouksessa 19.9.2022.

Perustelut

Hallintosäännön 88 §:n mukaan valtuuston kokousten pöytäkirjanpitäjinä toimivat valtuuston määräämät henkilöt.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 361

Kaupunginvaltuuston iltakoulut syksyllä 2022

TRE:103/00.04.01/2022

Valmistelija / lisätiedot:
Jukka Varonen

Valmistelijan yhteystiedot

Strategiajohtaja Reija Linnamaa, puh. 040 572 9610, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Kaupunginvaltuustolle järjestetään vuoden 2022 syksyn iltakoulut seuraavasti:

- 29.8. iltakoulun teemana joukkoliikennejärjestelmä (klo 15.00 - 15.45), lisäksi kyselytunti
- 19.9. iltakoulun teemoina vedenhankinnan investoinnit (klo 15.00 - 15.30) ja varautuminen energian riittävyyden haasteisiin (klo 15.30 - 16.00), lisäksi kyselytunti
- 24.10. iltakoulun teemana talousarvion 2023 esittely (klo 15.00 - 16.00), lisäksi kyselytunti
- 21.11. iltakoulun teemoina Tampere Junior -kehitysohjelman esittely (klo 15.00 - 15.25), Viiden tähden keskustan kehitysohjelman esittely (klo 15.25 - 15.50) ja Hiedanrannan kehitysohjelman esittely (klo 15.50 - 16.15) ja hyvinvointialuevalmistelun tilannekatsaus (klo 16.15 - 16.30)
- 12.12. iltakoulun teemana Elämystalouden kehitysohjelman esittely ja Älykaupunki kaupunkilaisille -kehitysohjelman esittely (klo 15.00 - 15.45), lisäksi kyselytunti.

Iltakouluun ovat oikeutettuja osallistumaan varsinaiset valtuutetut. Varavaltuutettu voi osallistua valtuuston kokouspäivänä järjestettävään iltakouluun kokouksesta poissa olevan varsinaisen valtuutetun sijasta.

Iltakoulun järjestämisestä aiheutuvat ansionmenetykskorvaukset maksetaan kustannuspaikalta 113100, Kaupunginvaltuusto, sisäinen tilaus 24838, Kaupunginvaltuusto.

Perustelut

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Hallintosäännön 118 § mukaan iltakouluja järjestetään kaupunginhallituksen harkinnan mukaan valtuuston kokousten yhteydessä. Iltakoulu alkaa aikaisintaan kello 15.00 ja se saa kestää yhdessä kyselytunnin kanssa enintään klo 16.30 saakka.

Iltakoulussa annetaan selvityksiä ja tietoja keskeisistä vireillä olevista asioista ja keskustellaan niistä.

Varavaltuutettu voi osallistua valtuuston kokouspäivänä järjestettävään iltakouluun kokouksesta poissa olevan varsinaisen valtuutetun sijasta. Mikäli iltakoulu on muulloin kuin valtuuston kokouspäivänä, iltakouluun voi osallistua jokaisesta valtuustoryhmästä yksi varavaltuutettu jokaista alkavaa kymmentä valtuutettua kohden.

Valtuuston puheenjohtaja toimii iltakoulun puheenjohtajana. Valtuuston pöytäkirjanpitäjä pitää pöytäkirjaa. Puheenjohtajalla on oikeus rajoittaa puheenvuoroja.

Iltakoulut ovat julkisia, ellei niitä erityisestä syystä järjestetä suljettuna.

Valtuuston kokouspäiville on tehty vuoden 2022 alussa työsuunnitelma. Tätä työsuunnitelmaa on tarvetta päivittää syksyn 2022 osalta. Syksyn iltakoulut esitetään pidettäväksi seuraavilla teemoilla:

- 29.8. iltakoulun teemana joukkoliikennejärjestelmä (klo 15.00 - 15.45), lisäksi kyselytunti
- 19.9. iltakoulun teemoina vedenhankinnan investoinnit (klo 15.00 - 15.30) ja varautuminen energian riittävyyden haasteisiin (klo 15.30 - 16.00), lisäksi kyselytunti
- 24.10. iltakoulun teemana talousarvion 2023 esittely (klo 15.00 - 16.00), lisäksi kyselytunti
- 21.11. iltakoulun teemoina Tampere Junior -kehitysohjelman esittely (klo 15.00 - 15.25), Viiden tähden keskustan kehitysohjelman esittely (klo 15.25 - 15.50) ja Hiedanrannan kehitysohjelman esittely (klo 15.50 - 16.15) ja hyvinvointialuevalmistelun tilannekatsaus (klo 16.15 - 16.30)
- 12.12. iltakoulun teemana Elämystalouden kehitysohjelman esittely ja Älykaupunki kaupunkilaisille -kehitysohjelman esittely (klo 15.00 - 15.45), lisäksi kyselytunti.

Iltakoulun järjestämisestä aiheutuvat luottamushenkilöiden ansionmenetykskorvaukset voidaan maksaa kustannuspaikalta 113100, Kaupunginvaltuusto, sisäinen tilaus 24838, Kaupunginvaltuusto.

Tiedoksi

Jukka Varonen, Reija Linnamaa, Leena Viitasaari, Mikko Nurminen, Teppo Rantanen, Lauri Savisaari, Aino Jokinen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 362

Nuorisovaltuuston toimintaohje

TRE:3026/00.01.01/2022

Valmistelija / lisätiedot:
Jukka Varonen

Valmistelijan yhteystiedot

Johtava koordinaattori Päivi Niskanen, puh. 050 528 7368, lakimies Riikka Viitaniemi, puh. 050 526 3225 ja palvelupäällikkö Jukka Tapiola, puh. 040 531 4434, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Nuorisovaltuuston toimintaohje hyväksytään.

Toimintaohje tulee voimaan siten, että sitä noudatetaan vuonna 2022 toimitettavissa nuorisovaaleissa ja vuonna 2023 aloittavan nuorisovaltuuston toiminnassa.

Perustelut

Kuntalain 26 §:n mukaan nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi kunnanhallituksen on asetettava nuorisovaltuusto tai vastaava nuorten vaikuttajaryhmä (nuorisovaltuusto) ja huolehdittava sen toimintaedellytyksistä. Nuorisovaltuusto voi olla useamman kunnan yhteinen. Nuorisovaltuustolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä kunnan asukkaiden hyvinvointiin, terveyteen, opiskeluun, elinympäristöön, asumiseen tai liikkumiseen sekä muissakin asioissa, joiden nuorisovaltuusto arvioi olevan lasten ja nuorten kannalta merkittäviä. Nuorisovaltuusto tulee ottaa mukaan lasten ja nuorten osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen kunnassa.

Hallintosäännön 14 §:n mukaan kaupungissa on nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto, vammaisneuvosto ja maahanmuuttajaneuvosto. Kaupunginhallitus voi asettaa myös muita vaikuttamistoimielimiä. Kaupunginhallitus päättää vaikuttamistoimielinten kokoonpanosta, asettamisesta ja toimintaedellytyksistä.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Vaikuttamistoimielinten jäsenet eivät ole kunnan luottamushenkilöitä, eikä jäsenten kelpoisuudesta säädetä laissa. Usein toimielimiin pyydetään edustajia kunnassa toimivista alan yhdistyksistä ja muista järjestöistä. Kunnanhallitus voi asettaa toimielimen järjestöjen ehdotusten pohjalta.

Nuorisovaltuustolla ei ole voimassa olevaa kaupunginhallituksen hyväksymää toimintaohjetta. Vuoden 2022 aikana kaikille kaupungin vaikuttamistoimielimille on valmisteltu yhdenmukaisemmat toimintaohjeet. Nuorisovaltuusto on käsitellyt toimintaohjeluonnosta 3.2.2022 järjestetyssä nuorisovaltuuston kehittämisseminaarissa, jossa toimintaohjeluonnosta on ollut mahdollista kommentoida. Lisäksi nuorisovaltuuston jäseniltä on kerätty helmikuussa kommentteja toimintaohjeeseen jokaiselle lähetetyllä sähköisellä lomakkeella. Lisäksi kaupungin nuorisopalvelut on kommentoinut ja valmistellut nuorisovaltuuston toimintaohjetta yhdessä hallintoyksikön kanssa. Nuorisopalveluiden ja hallintoyksikön asiantuntijat ovat käyneet yhdessä nuorisovaltuuston kanssa toimintaohjeluonnosta läpi elokuussa pidetyssä keskustelutilaisuudessa. Keskustelutilaisuuden jälkeen nuorisovaltuusto on kommentoinut kirjallisesti toimintaohjetta, ja kommentteja on käyty läpi yhdessä nuorisovaltuuston puheenjohtajan kanssa. Nuorisovaltuuston esittämiä kommentteja on huomioitu soveltuvin osin toimintaohjeessa. Osa toimintaohjeeseen esitetyistä kommentteista ei sellaisenaan sovellu lisättäväksi toimintaohjeeseen, mutta nuorisovaltuusto voi lisätä ne itse hyväksymäänsä kokousmenettelyohjeeseen ja edustusohjeeseen.

Hyväksyttävänä olevan nuorisovaltuuston toimintaohjeen mukaan nuorisovaltuuston jäsenen tulee olla tamperelainen, Tampereella asuva, oppilas tai opiskelija tamperelaisessa oppilaitoksessa. Näin varmistetaan tamperelaisten, Tampereella asuvien ja Tampereella opiskelevien nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien toteutuminen edustamansa ryhmän vaikuttamistoimielimessä. Tampere on pitkään ollut Suomen opiskelijaystävällisin kaupunki. Tästä syystä on perusteltua, että kuten tähänkin asti, niin myös jatkossa Tampereella opiskelevat nuoretkin voivat asettua ehdolle ja olla äänioikeutettuja nuorisovaltuustovaaleissa.

Nuorisovaltuuston ääni- ja vaalikelpoisuutta koskeva ikäraja on tällä hetkellä 13–20 vuotta. Nuorisovaltuusto on toimintaohjeluonnosta kommentoidessaan ensisijaisesti esittänyt, että ääni- ja vaalikelpoisuutta koskeva ikäraja pidettäisiin nykyisellään. Nyt hyväksyttäväksi esitettävän toimintaohjeen mukaan nuorisovaltuuston ikäraja vaaleissa ehdolle asettumisen ja äänioikeuden osalta olisi jatkossa 13–18 vuotta kuitenkin niin, että mikäli nuorisovaltuuston jäsen tai varajäsen täyttää 19 vuotta nuorisovaltuuston toimikauden aikana, voi hän toimia nuorisovaltuuston jäsenenä toimikauden loppuun. Nuorisovaltuustovaaleissa vaalikelpoisia ja äänioikeutettuja olisivat myös ne 12-vuotiaat, jotka ovat aloittaneet opinnot 7. vuosiluokalla. Nuorisovaltuusto on ilmoittanut olevansa

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

tyytyväinen edellä esitettyyn uuteen nuorisovaltuuston ikärajaan (13–18 vuotta), koska se ottaa huomioon toisella asteella opiskelevat kolmannen vuoden opiskelijat.

Nuorisovaltuuston ikärajan muutosta tukee se, että alakoululaisten lasten vaikuttamiskanavana toimii Tampereen Lasten Parlamentti ja näin ollen nuorisovaltuusto toimisi vaikuttamiskanavana yläkouluikäisille ja toisen asteen opiskelijoille. Näin pystytään turvaamaan entistä paremmin nuorten äänen saaminen kuuluviin osana nuorisovaltuuston toimintaa. Nuorisovaltuustotoiminta on osana demokratiakasvatusta ja tällöin nuori harjoittelee osallisuuden ja vaikuttamisen taitoja nuoriso-ohjaajan tuella myös vapaa-aikana ja näin se tukee koulujen osallisuuskasvatustyötä. Lisäksi nuorisotyön keinoin tuetaan nuoren kasvua ja kehitystä kohti aikuisuutta sekä aktiivista kansalaisuutta. Ikärajaa koskeva muutos antaisi myös mahdollisimman monelle nuorelle mahdollisuuden päästä harjoittamaan toimimista vaikuttamistoimielimessä. Lisäksi täysi-ikäisten henkilöiden on mahdollista asettua ehdolle eri vaaleissa, joten heidän osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuutensa ovat joka tapauksessa nuoria moninaisemmat.

Kuuden suurimman kaupungin nuorisovaltuustojen ikärajat vaalikelpoisuuden ja äänioikeuden osalta on esitetty alla olevassa taulukossa. Vertailun perusteella nuorisovaltuuston yläikäraja vaali- ja äänikelpoisuuden osalta on Tampereella korkeampi kuin muissa verrokkikunnissa. Uuden ikärajaesityksen mukaisesti Tampereen nuorisovaltuuston ikäraja olisi jatkossa linjassa myös muiden kuuden suurimman kaupungin nuorisovaltuustojen ikärajojen kanssa.

Nuorisovaltuusto	Ikäraja (vaali- ja äänikelpoisuus)
Helsingin nuorisoneuvosto	13–17-vuotiaat
Espoon nuorisovaltuusto	13–18-vuotiaat
Tampereen nuorisovaltuusto	13–20-vuotiaat (esitys 13–18-vuotiaat)
Vantaan nuorisovaltuusto	13–18-vuotiaat
Turun nuorisovaltuusto	13–18-vuotiaat
Oulun nuorisovaltuusto	15–19-vuotiaat

Nuorisovaltuuston toimintaohjetta noudatetaan jo marraskuussa 2022 pidettävissä nuorisovaltuuston vaaleissa.

Tiedoksi

Päivi Niskanen/nuorisovaltuusto, Jenna Naukkarinen, Riikka Viitaniemi, Miia-Hannele Vuori, Jukka Tapiola

Liitteet

1 Kh 12.9.2022 Tampereen kaupungin nuorisovaltuuston toimintaohje

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 363

Lautakuntien ja jaostojen ym. sekä viranhaltijoiden ym. päätösten otto-oikeus

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Pöytäkirjoista ilmeneviä päätöksiä ei oteta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Perustelut

Kaupunginhallitukselle on saapunut seuraavat pöytäkirjat:

- kaupunginhallituksen konsernijaoston 6.9.2022
- sosiaali- ja terveyslautakunnan yksilöasioiden jaoston 7.9.2022
- yhdyskuntalautakunnan alueellisen ympäristöterveydenhuollon jaoston 1.9.2022

sekä seuraavat viranhaltijapäätökset:

Apulaispormestari, yhdyskuntalautakunta, kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta sekä alueellinen jätehuoltolautakunta (2021 - 2023)

§ 24 Lausunto UPM Raflatac Oy:n hakemuksesta maakaasun korvaamisesta nestekaasulla ja kevyellä polttoöljyllä , 02.09.2022

§ 25 Lausunto Ylöjärven kaupungin Vuorentaustan alueen asemakaavan muutoksesta ja laajennuksesta ehdotusvaiheessa, 02.09.2022

Johtaja, sivistyspalvelujen palvelualue

§ 35 Palvelujohtajien varahenkilöiden nimeäminen sivistyspalvelujen palvelualueella 1.9.2022 alkaen, 05.09.2022

Johtaja, sosiaali- ja terveyspalvelujen palvelualue

§ 63 Saatavien poistaminen tileistä ja perinnästä v. 2022, sosiaali- ja terveyspalvelut, 02.09.2022

§ 65 Palvelusetelituottajaksi hyväksyminen vastaanotto toiminnan ja nuorisovastaanoton lyhyissä psykoterapiapalveluissa, 05.09.2022

Konsernijohtaja

§ 116 Vahingonkorvausta koskevan sopimuksen hyväksyminen, 01.09.2022

Koulutusjohtaja, Pyynikin kampus

§ 22 Päätoimisen määräaikaisen tuntiopettajan (kasvatustieteelliset aineet) ottaminen Tampereen seudun ammattiopiston Tredun Pyynikin kampukselle ajalle 27.9.2022 - 31.7.2023, 05.09.2022

Palvelujohtaja, lasten, nuorten ja perheiden palvelut

§ 361 Sosiaalityöntekijän viran täyttäminen Lapsiperheiden sosiaalityössä, 06.09.2022

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Palvelupäällikkö, Etelä

§ 4 Varhaiskasvatuksen lastenhoitajan työsopimuksen irtisanominen,
05.09.2022

Pormestari

§ 99 Vieraanvaraisuus Tampereen hiippakunnalle 8.12.2023 , 05.09.2022

§ 100 Vieraanvaraisuus Suomen opiskelijakuntien liitto – SAMOK ry:lle
26.10.2022, 05.09.2022

§ 101 Vieraanvaraisuus Musiikki&Media -tapahtumalle 28.9.-1.10.2022,
05.09.2022

Suunnittelujohtaja, Kaupunkiympäristön palvelualue

§ 9 Kiinteistöinsinöörin viran täyttäminen kaupunkiympäristön
suunnittelun kiinteistönmuodostusyksikössä, 07.09.2022

Talous- ja hankintavastaava, Elinvoiman ja kilpailukyvyn palvelualue

§ 10 Hakametsä Sport Campus -hankkeen tutkimus-, kehitys- ja
innovaatiotoiminnan suunnittelun hankinta Sitowise Oy:ltä, 05.09.2022

Tietohallintojohtaja

§ 71 Hankintojen hallinta- ja kilpailutusjärjestelmän hankinta, 06.09.2022

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 364

Tiedoksi merkittävät asiat

TRE:8741/00.01.03/2021

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Päätösehdotus oli

Merkitään tiedoksi.

Kokouskäsitely

Mikko Aaltonen, Milka Hanhela ja Pekka Salmi poistuivat kokouksesta keskustelun aikana.

Perustelut

1) Lautakuntiin menossa olevia asioita:

- elinvoima- ja osaamislautakunnan 13.9.2022
- yhdyskuntalautakunnan 13.9.2022
- sivistys- ja kulttuurilautakunnan 14.9.2022
- Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan 14.9.2022
- sosiaali- ja terveyslautakunnan 15.9.2022

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Muutoksenhakukielto

§355, §356, §358, §359, §360, §363, §364

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Oikaisuvaatimus

§357, §361, §362

Oikaisuvaatimusohje

Oikaisuvaatimusohje

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Kuntien yhteisen toimielimen päätökseen saa oikaisuvaatimuksen tehdä myös sopimukseen osallinen kunta ja sen jäsen.

Oikaisuviranomainen

Oikaisua haetaan päätösotteessa mainitulta muutoksenhakuviranomaiselta.

Oikaisuvaatimus tulee toimittaa osoitteella:

Tampereen kaupunki
Kirjaamo
Aleksis Kiven katu 14–16 C, PL 487
33101 Tampere

Oikaisun voi lähettää myös virallisen sähköisen asiointin lomakkeella osoitteessa <https://www.tampere.fi/asioi-kaupungin-kanssa> tai sähköpostilla kirjaamo@tampere.fi

Tampereen kaupunki ei vastaa sähköpostilla lähetetyn oikaisuvaatimuksen tietoturvasuudesta.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusajan kuluessa oikaisuvaatimusviranomaiselle. Oikaisuvaatimuksen tulee olla perillä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä klo 15.45 mennessä. Oikaisuvaatimuksen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.